

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CJMZD14C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 69 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje **32 úloh**.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se neodčítají žádné body.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou **pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu**.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) Z výstavy obrazů odešel už po chvíli zcela znechucen.
- B) Maskovaní lupiči uprchli z místní banky s pytlí plnými peněz.
- C) Hygienické požadavky na práci s potravinami jsou velmi vysoké.
- D) K procvičování správné výslovnosti hlásek mohou sloužit jazykolami.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–4

Vážený **pane Svoboda**,

schopnost okamžité reakce v případě krize činí z organizace Zdraví pro svět nejrespektovanější humanitární instituci na světě. Zachraňovat životy jsme ale schopni jen díky dárcům, jako jste Vy, a já Vám za Vaši dosavadní podporu srdečně děkuji.

Naši spolupracovníci na misích v severní Sýrii nám přinášejí živá svědectví. Zdravotní sestra Danako Messelová nám popsala současnou situaci na místě: „Pracovali jsme hlavně v oblasti Jabal Al-Akkrad. Situace je tam opravdu velmi nestabilní, nebezpečí číhá na každém kroku. Téměř každý den jsou tamější vesnice pod útokem raket a vrtulníků, které shazují sudy **naplněné výbušninami**. Je to krásná oblast, za jasných dnů se objeví modrá obloha s nádherným výhledem na hory, které vám otevírají svou náruč. Ale tato krása je pomíjivá, protože jasný den znamená, že vrtulníky jsou na cestě. Kovové nestvůry někdy útočí přímo na centra vesnic a osad, my pak v naší polní nemocnici přijímáme **spoustu zraněných**, včetně žen a dětí.“

Urgentní zdravotnická pomoc lidem uvězněným uprostřed násilí a válek je už od založení organizace Zdraví pro svět naším hlavním posláním. Své lékaře a zdravotní sestry posíláme do oblastí, v nichž se rozhoří nový konflikt a rozpoutá násilí. Do těchto míst naši zdravotníci přijíždějí vybaveni potřebnými léky a zdravotnickým materiálem.

Tato pomoc je možná jen díky Vám! Váš dar je základním kamenem **naší pomoci** a tvoří spojnku mezi Vámi a lidmi v nouzi, jejichž životní podmínky jsou skutečně neúnosné. Rozhodněte se ještě dnes a zašlete prosím na náš účet libovolný příspěvek.

S úctou
Mgr. Jan Soucitný
jednatel organizace Zdraví pro svět

(CERMAT, inspirováno propagačními materiály organizace Lékaři bez hranic)

2 body

2 Který z následujících úseků výchozího textu **neobsahuje** obrazné pojmenování?

- A) Kovové nestvůry někdy útočí přímo na centra vesnic a osad
- B) Situace je tam opravdu velmi nestabilní, nebezpečí číhá na každém kroku
- C) naši zdravotníci přijíždějí vybaveni potřebnými léky a zdravotnickým materiálem
- D) za jasných dnů se objeví modrá obloha s nádherným výhledem na hory, které vám otevírají svou náruč

2 body

3 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje strategii pisatele dopisu?

- A) Jednatel organizace Zdraví pro svět svůj text koncipuje převážně informativně, předkládá adresátovi strohá fakta o neutěšené situaci v Sýrii.
- B) Pisatel záměrně volí jako dominantní funkci svého dopisu funkci estetickou, zejména v úvodu a závěru textu, protože chce adresáta poučit o poslání misionářů.
- C) Pisatel se snaží vzbudit v adresátovi pocit viny z toho, že ještě nikdy nepřispěl na urgentní zdravotnickou pomoc, proto je v dopisu popsán příběh skutečné rodiny postižené bombardováním.
- D) Jednatel organizace Zdraví pro svět zařadil do textu pasáže, které líčí konkrétní situaci v Sýrii, aby na adresáta emocionálně zapůsobil, dominantní funkcí dopisu je totiž funkce přesvědčovací.

2 body

4 Kterou z následujících změn je nutné provést, aby byl upravený větný celek spisovný?

(První dvojice slov vždy pochází z výchozího textu a je v něm zvýrazněna.)

- A) místo *naší pomoci* má být *naší pomoce*
- B) místo *pane Svoboda* má být *pane Svobodo*
- C) místo *spoustu zraněných* má být *spousta zraněných*
- D) místo *naplněné výbušninami* má být *naplněný výbušninami*

2 body

5 Ve kterém z následujících souvětí je správně napsána interpunkce?

- A) Pokud se výletu zúčastníte zapište si, kdy máte v sobotu přijít na nádraží.
- B) Zdeňku, přemýšlej o našem návrhu, a rozhodni se, zda se k nám chceš přidat.
- C) Učitel matematiky, který v září nastoupil na naši školu nás hned od začátku zaujal netradičními metodami.
- D) Matka mi nedovolila strávit s Markem víkend na chatě, a tak jsem začal přesvědčovat otce, aby jí ten nesmyslný zákaz rozmluvil.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 6–8

S největší pravděpodobností dojde k nejhoršímu: pomalu bude ubíhat **čas** a jeho zvířecí houževnatost hravě přežije mou lidskou křehkost. Pouze když se mi podaří ho zkrotit, ho mohu možná nějak obelstít, aby zahynul první, ale snad to až do takových mizerných **konců** nikdy nedojde.

Ale bylo v tom něco víc. Naliju vám čistého vína. Prozradím vám tajemství: jedna část mého já byla ráda, že je tu Richard Parker se mnou. Ta část mého já si vůbec nepřála, aby Richard Parker zahynul, protože kdyby posel, **zůstal** bych tu sám se svým zoufalstvím, což je nepřítel mnohem mocnější než nějaký tygr. Za to, že ve mně stále ještě zbyla vůle žít, vděčím Richardu Parkerovi. Díky němu jsem neměl tolik času myslet na svou rodinu a svůj tragický osud. Poháněl mě, abych žil dál. Nenáviděl jsem ho za to, ale zároveň jsem mu byl vděčný. Jsem mu vděčný. To je čistá pravda: bez Richarda Parkera bych dnes **nežil** a nevyprávěl vám svůj příběh.

(Y. Martel, Pí a jeho život, upraveno)

2 body

6 Která z následujících možností nejlépe vystihuje situaci popsanou ve výchozím textu?

- A) Richard Parker představoval pro vypravěče nebezpečí, zvyšoval jeho zoufalství, proto se ho vypravěč pokusil zabít.
- B) Vypravěč byl zčásti rád, že je Richard Parker v jeho blízkosti. Jeho přítomnost přivedla vypravěče na jiné myšlenky a pomáhala mu přežít.
- C) Osamělost a beznaděj byly pro vypravěče nebezpečnější než Richard Parker, ale nejnebezpečnější byli Parkerovi nepřátelé, s nimiž se musel potýkat i vypravěč.
- D) Richard Parker byl ve skutečnosti vypravěčovým přítelem. I když někdy vypravěč přemýšlel, jak se ho zbavit, byl to nakonec Parker, kdo vypravěče svým hrdinným činem zachránil.

2 body

7 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje vypravěče výchozího textu?

- A) Příběh vypráví vypravěč v ich-formě, který také hovoří o další postavě jménem Richard Parker.
- B) Příběh je vyprávěn vypravěčem v er-formě, který nechává promlouvat také postavu Richarda Parkera.
- C) Příběh je zprostředkováván vševědoucím vypravěčem, který odkrývá tajné myšlenky Richarda Parkera.
- D) Příběh koncipuje vypravěč jako záznam vlastní autentické výpovědi, kterou pronáší k Richardu Parkerovi.

2 body

8 Kterou z následujících dvojic slov lze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?

(První slovo vždy pochází z výchozího textu a je v něm zvýrazněno.)

- A) zůstal – zbyl
- B) nežil – umřel
- C) čas – epocha
- D) konců – smrtí

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 9

Dali mě ze samoty na celu s jedním farářem a s knihkupcem, který tam byl za protistátní činnost. Jednou totiž vedle sebe ve výkladní skříni knihkupectví vystavil tři knihy: Chceme žít od spisovatele Karla Nového, Ažajevův román Daleko od Moskvy a Sinclairův titul Ve stínu mrakodrapů.

Už jenom tohle stačilo, aby ho zabásli. Navíc u něj při domovní prohlídce našli fotku Milady Horákové a u ní černou stužku s nápisem Nezapomeneme... A bylo jasno. Ten se dlouho ven nepodívá. Stejně jako já.

(Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.)

2 body

9 Ke kterému z následujících období československých dějin odkazuje výchozí text?

- A) říjen 1918 – září 1938
- B) březen 1939 – květen 1945
- C) červen 1945 – leden 1948
- D) únor 1948 – srpen 1968

2 body

10 Ve které z následujících dvojic vět nemá změna slovosledu zásadní vliv na význam sdělení?

- A) Malý Daniel se vždy tvářil trochu nesměle. – Trochu nesměle se malý Daniel tvářil vždy.
- B) Nový motor fungoval ne zcela spolehlivě. – Ne zcela nový motor fungoval spolehlivě.
- C) Petr Novák ze 4. B získal ve školní soutěži nejvíc bodů. – Nejvíc bodů ze 4. B získal ve školní soutěži Petr Novák.
- D) Na obrázku můžeme vidět původní podobu města ze 13. století. – Na obrázku ze 13. století můžeme vidět původní podobu města.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 11–15

Ajm not bič, aj vona bí rič, pěla hlasem pětapadesátileté opilé účastnice Doremi blondatá Nicky Tučková a okamžitě zabodovala na facebooku. Její video Rich boy sdílel zhruba před týdnem na svém profilu každý druhý uživatel. Sebevědomou dívku s úděsnou angličtinou vyčmouchali dokonce i za oceánem – v jednom americkém pořadu na ni upozornila jeho moderátorka.

Malá blondatá potvůrka Nicky měla nakročeno stát se hlavní hvězdou stáje Michala Davida, takže mohla za doprovodu tří keyboardů značky Yamaha obšťastňovat masy lidí během předvánočních nákupů v obchodních domech po celém Česku, a jestli nebude sněžit, i na Moravě. Jenže přišlo zklamání. Nicky není opravdová, její video je virální kampaní na portál www.chytryhonza.cz.

Tvůrci videa to měli vychytané. Nicky Tučkovou a klip Rich boy vypustili ven přesně v okamžiku, kdy vrcholilo finále ankety Zlatý David, která se zaměřuje na ty nejhorší hudební počiny roku a „oceňuje“ je – vítězové získávají stejnojmennou plyšovou hračku. Většinu dílek nominovaných na tuto cenu mají na svědomí amatéři z Youtube. Nicky přesně zapadala do šablony. Internetoví uživatelé totiž milují tragické videoklipy a aktéry, kteří se tváří, jako by už deset let nebyly na záchodě, a zpívají texty poetikou blízké facebookovým statusům dvanáctiletých dívek po zjištění, že jejich milovaný zpěvák není muž. Čím tragičtější výkon, tím lepší – jednoznačný úspěch je zaručen.

Netalentům se prostě věnuje veliká pozornost a Chytrý Honza to ví – s Nicky se mu podařil majstrštyk. Ptáte se, na co že ta kampaň vlastně byla? Tento dosud málo známý portál se jenom snažil propagovat své služby v oblasti finančního poradenství a zvolil k tomu poněkud neobvyklý způsob.

(www.reflex.cz, upraveno)

2 body

11 Která z následujících možností nejlépe vystihuje hlavní myšlenku výchozího textu?

- A) Novou facebookovou hvězdou je blondatá Nicky Tučková, internetoví fanoušci jásají.
- B) Nicky Tučková excelovala v anketě Zlatý David, nabídky na práci se blondýnce jen hrnou.
- C) Blondatá zpěvačka Nicky Tučková není skutečná, jedná se o promyšlený marketingový tah.
- D) Plánované turné Nicky Tučkové se neuskutečnilo, blondýna nezpívala ani v Čechách, ani na Moravě.

2 body

12 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je jazyková chyba?

- A) vítězové získávají stejnojmennou plyšovou hračku
- B) aktéry, kteří se tváří, jako by už deset let nebyly na záchodě
- C) v jednom americkém pořadu na ni upozornila jeho moderátorka
- D) během předvánočních nákupů v obchodních domech po celém Česku

2 body

13 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se nejvýrazněji a přímo projevuje ironie?

- A) přesně v okamžiku, kdy vrcholilo finále ankety
- B) která se zaměřuje na ty nejhorší hudební počiny loňského roku
- C) dosud málo známý portál se jenom snažil propagovat své služby v oblasti finančního poradenství
- D) zpívají texty poetikou blízké facebookovým statusům dvanáctiletých dívek po zjištění, že jejich milovaný zpěvák není muž

2 body

14 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se nevyskytuje expresivní výraz?

- A) s Nicky se mu podařil majstrštyk
- B) a zvolil k tomu poněkud neobvyklý způsob
- C) dívku s úděsnou angličtinou vyčmouchali dokonce i za oceánem
- D) blondátá potvůrka Nicky měla nakročeno stát se hlavní hvězdou

max. 3 body

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

	A	N
15.1 Zlatý David je anticena, na kterou jsou nominována pouze neprofesionální videa z Youtube.	☐	☐
15.2 Od objevení Nicky Tučkové na české hudební scéně začali lidé více vyhledávat videa netalentovaných zpěvaček.	☐	☐
15.3 Ve videoklipu Rich boy představuje Nicky Tučková opilou starší dámu, ve skutečnosti se však jedná o dvacetiletou dívku.	☐	☐
15.4 Pěvecké dovednosti Nicky Tučkové byly zaznamenány i v USA, a proto Nicky přijala nabídku na hostování v jednom tamějším pořadu.	☐	☐

max. 3 body

16 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda je napsána bez syntaktické chyby (A), či nikoli (N):

	A	N
16.1 Chtěla se vyhnout chybám, které neustále opakovala její matka.	☐	☐
16.2 Jednoznačně pohrdá a cíleně se vyhýbá bývalým členům skupiny.	☐	☐
16.3 Lidem na zastávce, jakmile se objevil autobus, se začali tlačit jeden přes druhého.	☐	☐
16.4 Upozorňujeme vás o změně doručovací adresy naší organizace, která současně mění i svůj název.	☐	☐

17 Seřadte jednotlivé úryvky (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

- A) Jenže na krku mu visel silný řetěz s bronzovým osmiúhelníkem, který měli právo nosit jen absolventi Neviditelné univerzity, vysoké školy magické, jejíž areál, umístěný mimo prostor a čas, není nikdy ani tady, ani tam.
- B) Poté se přižívoval ve městě tím, že využíval svého opravdu výjimečného nadání pro cizí jazyky. Vyhýbat se práci patřilo k jeho základním životním pravidlům, ale měl bystrý mozek, který ho málokdy nechal na holičkách.
- C) Její absolventi byli určeni k provozování kouzelnického řemesla, ale Mrakoplaš ji po jedné velice nešťastné příhodě opustil se znalostí jednoho jediného zaklínadla.
- D) Podívejte se na něj. Kost a kůže, jako většina čarodějů, oblečený do vínově červeného šatu, na němž bylo vyšito dávno zašlými flitry několik tajemných znamení. Někdo by ho mohl považovat za pouhého učně – zaříkávače.
- E) Čaroděj Mrakoplaš seděl v nejvzdálenějším koutě místnosti a před sebou si hýčkal džbán, nebo přesněji džbáněček piva. Mrakoplaš pozoroval Zavazadlo. My pozorujme Mrakoplaše.

(T. Pratchett, Barva kouzel, upraveno)

17.1 _____

17.2 _____

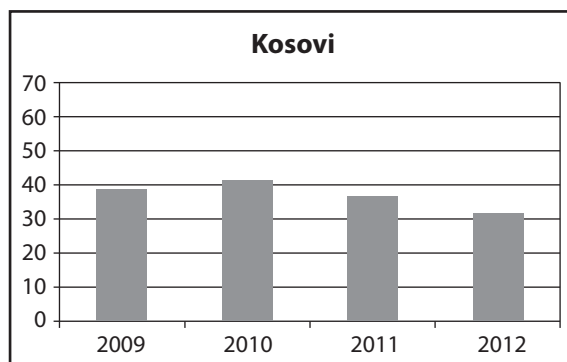
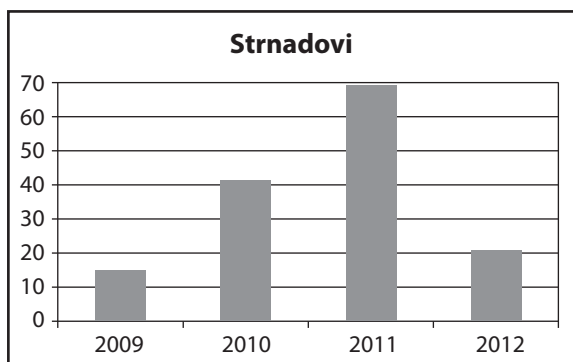
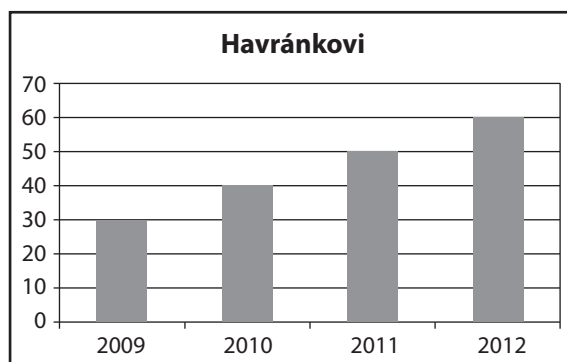
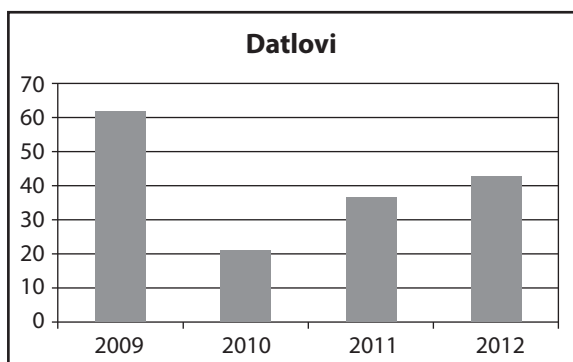
17.3 _____

17.4 _____

17.5 _____

VÝCHOZÍ GRAFY K ÚLOZE 18

Roční spotřeba plynu ve vybraných domácnostech v období 2009–2012 (v m³)

(CERMAT)

max. 3 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozích grafech (A), či nikoli (N):

	A	N
18.1 Pouze u Havránkových měla roční spotřeba plynu v průběhu celého sledovaného období vzestupnou tendenci.	☐	☐
18.2 V roce 2009 měli největší spotřebu plynu Datlovi, a to dokonce vyšší než všechny ostatní uvedené domácnosti dohromady.	☐	☐
18.3 V posledním roce sledovaného období vykázaly všechny uvedené domácnosti s výjimkou rodiny Havránkovy nižší spotřebu plynu než v roce 2009.	☐	☐
18.4 Největší rozdíl mezi maximální a minimální roční spotřebou plynu ve sledovaném období byl zaznamenán u Strnadových, naopak nejmenší rozdíl byl zaznamenán u Kosových.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–23

(1) Albertu Einsteinovi nebylo ještě ani 30 let, když v roce 1905 představil světu svoji speciální teorii relativity. O 10 let později vytvořil obecnou teorii relativity. Speciální teorie relativity ukázala, že existují jistá omezení pro všechny tři Newtonovy pohybové zákony; tyto zákony neplatí, když se rychlost přibližuje rychlosti světla. Obecná teorie relativity ukázala, že Newtonův gravitační zákon platí jen za určitých podmínek, neplatí například, když je gravitace velmi silná.

(2) Speciální teorie relativity umožnila lidstvu nahlédnout do vzájemných vztahů mezi hmotou a energií a mezi prostorem, časem a rychlostí. Podle této teorie jsou čas i délka relativní. Při rychlostech blízkých rychlosti světla se čas zpomaluje a délky se zkracují.

(3) Z pohledu našeho každodenního života to jsou **banální** myšlenky, protože takové jevy nejsme schopni vnímat. Ale ať to zní jakkoli neuvěřitelně, žádný z **experimentů** nevyvrací platnost Einsteinovy speciální teorie relativity. Přesto však můžeme mít pocit, že samy sobě něco nalháváme, v našich myslích je totiž silně zakořeněn newtonovský pohled na věc.

(4) Einsteinova teorie je obrazem toho, jak celý vesmír funguje, takže se stala důležitým základem pro kosmologii, studium vesmíru jako celku. Byla podrobně rozpracována, aby vytvořila **kosmologické** modely, které demonstrují evoluci vesmíru v průběhu posledních 14 miliard let od velkého třesku po dnešek. Veškerá hmota ve vesmíru, která je dnes zjistitelná prostřednictvím současných astronomických technik, má hmotnost rovnající se necelým pěti procentům hmotnosti vesmíru. Toto zjištění přivedlo vědce k téměř mystické myšlence o neznámé **substanci** pojmenované temná hmota. Ta má hmotnost, a proto gravitaci, avšak nereaguje elektromagneticky, takže ji nemůžeme spatřit.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden, upraveno.)

max. 3 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

	A	N
19.1 S obecnou teorií relativity byla veřejnost seznámena na počátku 19. století, jejím autorem je Albert Einstein.	☐	☐
19.2 Pokud se rychlost blíží rychlosti světla, platí jen některé Newtonovy pohybové zákony.	☐	☐
19.3 Z obecné teorie relativity vyplývá, že platnost Newtonova gravitačního zákona má svá omezení.	☐	☐
19.4 Teprve současnými astronomickými technikami byla vyvrácena hypotéza, že temná hmota má gravitaci.	☐	☐

2 body

20 Ve které z následujících oblastí je ve třetím odstavci výchozího textu pravopisná chyba?

- A) psaní i/y
- B) psaní n/nn
- C) psaní interpunkce
- D) psaní velkých písmen

2 body

21 **Která z následujících možností nabízí vhodnou náhradu za nevhodně užití cizí slovo ve výchozím textu?**

(Posuzovaná cizí slova jsou ve výchozím textu zvýrazněna.)

- A) místo *o neznámé substanci* má být *o neznámé substituci*
- B) místo *to jsou banální myšlenky* má být *to jsou bizarní myšlenky*
- C) místo *žádný z experimentů nevyvrací* má být *žádný z ekvivalentů nevyvrací*
- D) místo *vytvořila kosmologické modely* má být *vytvořila kosmonautické modely*

2 body

22 **Ze kterého z následujících zdrojů byl nejspíše převzat výchozí text?**

- A) odborná studie o vzniku vesmíru
- B) kapitola z Einsteinovy autobiografie
- C) populárně naučná publikace o významných objevech
- D) fejeton zabývající se tématem Einsteinovy teorie relativity

2 body

23 **Která z následujících osobností se během svého života mohla setkat s Albertem Einsteinem?**

(Je nutné posuzovat pouze časové hledisko.)

- A) Karel Čapek
- B) Josef Dobrovský
- C) Karel Hynek Mácha
- D) Jan Amos Komenský

2 body

24 **Ve které z následujících vět je podmětem infinitiv?**

- A) Jeho přátele už dlouho toužila poznat.
- B) Na každý pohovor se chtěl důkladně připravit.
- C) Právě na tuto problematickou oblast bylo důležité se zaměřit.
- D) S pravidelnými návštěvami příbuzných jsme se rozhodli přestat.

2 body

25 **Které z následujících souvětí je napsáno bez pravopisné chyby?**

- A) Vsadil všechno na to, že domácí vyhrají, jeho otec byl ale rozumější a držel se zpátky.
- B) Tenkrát jsem se necítil na to, abych mu vyvracel jeho mylné a ničím nepodložené domněnky.
- C) Když jsem mu oznámil své rozhodnutí, nedokázal nato nic říct, jen na mě nevěřícně zíral.
- D) Když vojáci dobili město, začali vraždit a rabovat, chvíli nato už bylo vidět jen spálené trosky domů.

VÝCHOZÍ BÁSEŇ A TEXT K ÚLOHÁM 26–28

BÁSEŇ

Nemohu polknout, tesknou mi v krku vyschlo
vytáčím jako v mdlobách telefonní číslo
– jen jestli zvládnu nahlas vyslovit to jméno!
předčasná starost, ***** ...

Taky že jo... Jen krátký tón v propasti ticha...
nějaký úchyl do ucha mi šeptem dýchá
mé jméno – z nekonečně vzdáleného blízka
mým hlasem... Hlasem toho, po němž se mi stýská

(J. H. Krchovský, *Poslední list*)

TEXT

OXYMÓRON – spojení slov, jejichž významy se vzájemně vylučují, ale patří do stejné kategorie jevů, např. *svítat na západě, němý výkřik*.

(L. Lederbuchová, *Průvodce literárním dílem, upraveno*)

2 body

26 Ve kterém z následujících úseků BÁSNĚ se vyskytuje oxymóron?

- A) z nekonečně vzdáleného blízka
- B) Hlasem toho, po němž se mi stýská
- C) vytáčím jako v mdlobách telefonní číslo
- D) Nemohu polknout, tesknou mi v krku vyschlo

2 body

27 Která z následujících možností nejspíše patří na vynechané místo (***) v BÁSNI?**

- A) já najdu své místo
- B) hlt a spadne na dno
- C) třeba bude obsazeno
- D) mně to okamžitě došlo

2 body

28 Která z následujících možností nevystihuje pocity lyrického subjektu vystupujícího v BÁSNI?

- A) závist
- B) obava
- C) smutek
- D) nejistota

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 29–31

Ze spáchání trestného činu je podezřelý zatím neznámý pachatel. Ten **podvodným** jednáním vylákal **prostřednictvím** telefonu od 44letého muže z Prostějovska pět tisíc. V pátek v nočních hodinách neznámá osoba, která vystupovala pod ženským příjmením, zaslala poškozenému SMS s báchorkou o tom, že údajně **nedopatřením** poslala jeho telefonní číslo jedné z telefonních společností a na toto číslo má přijít důležitý kód. Požádala ho, aby jí kód přeposlal. Muž jí vyhověl. Obdobná SMS se opakovala vícekrát. Poškozený v následujících dnech zjistil, že byl podveden. Kódy sloužily k zakoupení telefonního kreditu. Policisté na případu intenzivně pracují a sbírají důkazy pro soudní jednání s **nadaným** podvodníkem. V případě dopadení mu hrozí až dvouletý pobyt za mřížemi.

Policie ČR apeluje na veřejnost, aby byla opatrná v případě jakékoliv SMS zprávy zasláné z neznámého telefonního čísla. Kódy zasláné společnostmi, u kterých jste registrováni, nikomu nepřeposílejte! Chraňte je důkladně před zneužitím!

(www.policie.cz, upraveno)

2 body

29 Které z následujících slov je ve výchozím textu podstatným jménem?

(Slova jsou ve výchozím textu zvýrazněna.)

- A) nadaným
- B) podvodným
- C) nedopatřením
- D) prostřednictvím

2 body

30 Kolik vět obsahuje první souvětí ve výchozím textu?

- A) dvě
- B) tři
- C) čtyři
- D) pět

2 body

31 Která komunikační funkce převažuje ve druhém odstavci výchozího textu?

- A) opatrná rada
- B) zdvořilá prosba
- C) neodkladný rozkaz
- D) naléhavé doporučení

2 body

32 Která z následujících možností neobsahuje chybný tvar slova?

- A) Na pracovní jednání přinesl několik smlouv k podpisu.
- B) Rozhodně bych nechtěl, abyste si o něm mysleli něco špatného.
- C) Vyprávěl nám o dvou přátelích, kteří s ním pobývali ve Finsku.
- D) Mladé Evropanky často nosí výrazně barevné triko s černými kalhoty.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
